ఆంధ్రభూమి వివిధధాన్యసంపుటి

శనివారం 1-5-1971

హైదరాబాద్ అజ్ఞాత చరిత్ర పుటలు 2

ఉస్మ్రి బ్యాంక్ దోపిడీ

1947 తర్వాత ఉక్కుమనిషి సర్దార్ పటేల్ భారతదేశంలోని చిన్న-పెద్ద సంస్థానాలన్నింటిని కేంద్రంలో కలిసిపోవలసిందిగా ఆదేశించారు. కాని నిజాం పాలనంకిందవున్న హైదరాబాద్‌మాత్రం మొండిగా స్వతంత్ర స్థితిని కోరింది. అందువలన శత్రుచికిత్స అవసరమైంది. ఆ శత్రుచికిత్సనే పోలీసు చర్యగా పరిణమించింది. అంతకు పూర్వమే అనేకమంది విప్లవవీరులు మాజీ హైదరాబాద్ సంస్థాన నిరంకుశ పాలనకు అనేక రకాలుగా పోరాడారు. అనేకమంది యువ వీరులు తమ ప్రాణాలు అర్పించారు. ఆ సందర్భంలో ఉస్మిబ్యాంక్ దోపిడి

ముదిగొండ్ కిరణ్ బలిదానం

1946 డిసెంబర్ 18నాటి సాయంకాలం ఉస్మిసేట్ బ్యాంక్ (హైదరాబాద్) ఆవరణలో అకస్మాత్తుగా తుపాకీకాల్పులకి దిత్తా

మోహన్‌శర్మ

తేయము చేతిలో కిరణ్ మీదా విపరీతంగా పారిపోయారు. అతని అన్న దిగంబర్‌రావ్ కూడా తీవ్రంగా గాయపడ్డాడు. కాల్పులవల్ల తర్వాత సజీవత్యాగం చేసింది బ్యాంక్ బాబ్ మేనేజర్ వీరు అడిగిన కాల్పులకు ముగ్ధ కిరణ్ పారిపోయారు. అక్కడ సేట్ కాంగ్రెస్ హిందూ శరణార్థుల సహాయార్థం ప్రత్యేక శిబిరాలను నిర్వహించింది. ఈ శిబిరాలలో సహాయకార్యకలాపాలతోపాటు హిందూయువకులకు

పత్తాత్రేయ

ఆయుధాల ఉపయోగంలో శిక్షణకూడా ఇచ్చేవారు. బరార్ (బెరార్) సరిహద్దును తాకిన్న ఉమ్రినుండి రజాకార్లు దాడి చేసినప్పుడు అదుపులను ఎదుర్కొడానికి ఈ హిందూయువకులు సంసిద్ధంగా వుండేవారు. అందులో ఉమరినుండి వచ్చిన యువకుడు అవకాశాన్నిచూసి దత్తాత్రేయ మరణానికి ప్రతీకారంచేయాలని పథకాలు వేసారు. అందరూ ఒక పథకంనచ్చింది. ఉమ్రిసేట్ బ్యాంక్‌పై దాడిచేసి లూటీచేసిన డబ్బుతో స్టేట్ కాంగ్రెస్‌కి సహాయపడాలని; కాని అదాడికి కావలసిన ఆయుధాలేకరణ సమస్యగా వచ్చింది.

ఉమ్రిలోని ఘటనా

అంతకుపూర్వమే ఉమరి పౌరాణిక యువకులు నేటి కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు నాగపూర్, ఖండ్వా, పూనా, హోమ్‌గార్డ్స్ దళాలో శిక్షణపొంది ఆయుధాలతో దాడిచేయడం వగైరా అంశాలలో తర్ఫీదు పొంది సిద్ధంగావున్నారు ఉమ్రిబ్యాంక్‌పై దాడి తేయాలంటే మాటలతో అయ్యే పనికాదు. దాదాపు 50 మైళ్ళవరకు ఆయుధాలను తీసుకువెళ్ళడం అందులో రజాకార్లతో నిండిన నిజాం సంస్థానంలోకి చొరబడడంకన్నసాధ్యం అయినా ఆదునిక ఆయుధాలు కావాలి. ఆనందర్భంలో ఉమ్రిలోని ధన్‌జీ అనేవ్యక్తి తన అన్నదమ్ముల అమ్మనలచేతల రూపాయాలను పంపుగా ఇచ్చాడు. ధన్‌జీ ఆ క్షణసమయంలో అంతర్జాతీయరాజకీయం ఇవ్వడం అపూర్వం. మొగలరాజులను ఎదుర్కొనడానికి రాజ్యవర్ధనుడు సర్వస్వం దానంచేసిన రాజసోనిరామాషా అనే సంపన్నుడు ఈ సందర్భంలో అందరికీ జ్ఞాపకంవచ్చాడు. ధన్‌జీ అందరి ఉమ్రిరామాషా అని పిలిచేవారు.

పిరికిగా వచ్చిన డబ్బుతో కావలసిన ఆయుధాలను కొనడం జరిగింది. యువకులందరూ అమితోత్సాహంతో సన్నాహాలు ప్రారంభించారు. ఉమ్రి బ్యాంక్‌పై 12 జనవరి 1948 నాడు దాడి చేయాలని నిర్ణయించారు.

ఉమరీ జిల్లా నుండి సాయుధులైన యువకుల్ల్యందరు 30 మైళ్ళు ప్రయాణం చేసి ఉమ్రిశేరింది. క్రమంగా ఉత్సాహ చర్చలు ఆలోచనగా రికార్డుచేయబడింది. రాత్రి దాడిచేసినట్లయితే చీకటిలో అనేకమంది అమాయకులు ప్రాణాలు పోవచ్చును. అందువలన పగటిపూటనే ఈ దాడి జరపాలని నిర్ణయించారు. కాని అసలు ఆరుగురు సాయుధులైన యువకులుమాత్రమే ఈ ఉల్లంఘనలోనున్నారని పోలీసులు నమ్మారు. ఈ దాడి జరిగిన సంవత్సరాన్ని పరిశీలించారు. వేలంఖ్యలో కాంగ్రెస్ కార్యకర్తలు వచ్చి కాల్పులు జరిపారని తాముకూడా కాల్పులు జరిపితే చాలామంది చనిపోయారని. కాలాలు తీసుకొని వాళ్ళంతా పరిగెత్తిపోయారని అక్కడ పోలీసులు రిపోర్టు ఇచ్చారు. కాని అసలు ఆరుగురు సాయుధులైన యువకులుమాత్రమే ఈ ఉల్లంఘనలోనున్నారని పోలీసులు నిర్ధారించారు. కాలాలు తీసుకొని వాళ్ళంతా పరిగెత్తిపోయారని అక్కడ పోలీసులు రిపోర్టు ఇచ్చారు. కాని అసలు ఆరుగురు సాయుధులైన యువకులుమాత్రమే ఈ ఉల్లంఘనలోనున్నారని పోలీసులు నిర్ధారించారు. ఈ దాడిలో ఇద్దరు పోలీసులు తీవ్రగాయపడ్డారు. ఇద్దరు పోలీసులు అక్కడికక్కడే మరణ

యమలోకంలో దోపిడీ వ్యవస్థ

(శివ పేజీ తరువాయి)

పోయిగా ఉంది దర్మరాజా! మీరు బాలో నున్న సాయం చెయ్యండి నా భర్తనూ పిల్లల్నీ ఇక్కడికి పిలిపించండి. వారు బాగా గా హాయిగా ఉంటారు" అన్నదామె తేరుకలేలి మొక్కుతూ

అమె అజ్ఞానానికియమరు-"నవ్వారు నీవి వ్యర్థ ప్రేరితవు! అనగా నీకు తిరిగి తేరదు లేదు కావున అక్కడి దవ్వుయిడ్డవు. తిండి లేక ఎండుచున్నారని చెప్పితివిగాన నీ పిలలను తుందలో ఇక్కడికి రావచ్చు నీవు చచ్చితివి కాని పిలల మీది ప్రేమ చచ్చినదికదా!"

మాటిక్కం మాటి మరుచుకుంది" "అంతేనా యమయ్యా! చితగుపుడు కోపంగా చూచి" ఇక బాలను పోరు మాయ ముదినికి శిక్షయేమి మహా ఏమా! "అన్నాడు యమ ని పు తిరిగి దేతులు తోడినూ యమడు ఒక్కడ్డకం కిష్ట, మూసి ఏదో అలోచించి "ఈ పాపిని అనగా మాణిక్యమును మూనెలో ముంచి అప్పుడు మువిలో వేయించుట తగినశిక్ష" అన్నాడు

మాణిక్యం కోకలు పెట్టి ది "ఇది అన్యాయం ప్రభూ! నేను తాలాని ఏ తప్పు చెయ్యలేదు తినితనంతా ఏడ్చి ఏడ్చి వాకిట్ల బాచి పొయ్యాయి; భూలోకంలో "దుఃఖి చు వారు ధన్యులు. వారు స్వర్గమ్ములో సుఖిత్తురు అని వేద లంటూంటే విన్నాను నేను అక్కడా ఇక్కడా కాకుండా ఏర్పిపోవలసిందేనా! ఇదేనా మీ న్యాయం?"

"దుఃఖించువారు ధన్యులు" అను వాక్యము నీ వెక్కడ విటిపిః"

ప్రశ్నించాడు ధర్మరాజు

"ప్రభూ! అటి వాక్యము క్షత్రియులు బైబిలు నందుకలదు"

అన్నాడు లోకం కలిగించుకునివినిత్రి గుపుడు

"హిందూ వేదములయందు?"

"లేదు ప్రభూ!"

"కిరా! నీవు చెప్పిన నీతి అన్యుకు తము వారిది! వేదవచనముకాదు

కావున అప్రమాణము" కానించారు ధర్మరాజుగారు

"అయితే రోజుల తరబడి తిండిలేక అన్నాడు చిత్రగుపుడు.

"అయిన నీవు భారత భాగవత రామాయణములే చదువలేదా? వ్యాస వాల్మీకి వ్యాదులు భగవత్స్వరూపమును నీ వంటి పామరుల కర్థమగునట్లుగా వివరించియున్నారే"

"అహా-చదవాను లేవయ్యా! బారతాన్ని భాగవతాన్నీ-" అన్నదామె పటకారుగా ఒక్కొక్కమాట ఒత్తి పలుకుతూ

"అయిన నీకు భగవతుని పైవిశ్వాస మేర్పడలేదు బేలా"

"సందుకా! అందులో ఏముంది? నా పిందాకుడు! దొంగలు దొంగలు ఊళ్ళు పంచుకున్నట్లు దోపిడీ దారులంతా చేర- "ధర్మ" అని 'ధర్మ' అని- అబద్ధాలు కల్పించి అమాయక ప్రజల్ని తప్పించింది బానిసలుగా నృషించుకని వాళ్ళ చెమటని దోచుకునేందుకు పన్నిన పన్నాగంలో ఒక భాగమే అగ్రదాలు!"

చిత్రగుపుడు తలవిదిలించుకున్నాడు

యముడు గదపడిపోద చెయ్యి మోపాడు

అయినా వ్యాసులోళ్ళి కాదిని పాపపుణ్యాలు!"

"దొంగలు! పెట్టిబడిదారి సమాజంలోని పెత్తందార్లకు బాకాలు!"

"చిత్రగుపా! ఈమె కాస్త నాస్తిక మగుట లేదు"

"మహాప్రభూ! ఈమెచ్చదివిన దుష్ట గ్రంథములయం దిట్ల వదశాలము బాలకలదు అది యీ పాపి కంతస్థము లేని నది"

"అదియా!- నీవు చదివిన గ్రంథము లెట్టివో చెప్పగలవా"

"వీరశైవలింగంగారి గుడ్డాలు శరత్ బాబు నవలలు మార్క్సు ఎంగెల్స్ లెనిన్ లాంటి మహా పేధ్రాలు రచించిన ఉద్గ్రంథాలు చదివానూ"

"అటి చెట పుస్తకములు గదుపుటదే ఈ పాపి నాస్తికురాలయ్యెను ప్రభూ"

"నీ ముఖం కాదూ!

"వద్దూ!

"బాలు-బాలు చిత్రగుపా- పేతంతో వాదము లాడకు. అది సరియే- కాని నీవు శివరాత్రి నాడేనను ఉపవాసము చేయలేదా!"

"ఏం? ఎందుకు చెయ్యాలి."

"ఇదియేమి పశ్నము?నీవును ఇంతకు ముందు నీవు చూచిన వారిందరు నవపత్నీ రమన కొక్కసారి ఉపవాసముచేసిరి దేవునికి మనుషులు చెల్లించిరి దేవుని నామమును స్మరించిరి అందులకేగదా వారు స్వర్గ సుఖములలో తేలియాడుచున్నారు"

ప్రశ్న మండి పడింది "పిచ్చిమతిలేదు! పశువులా నేను తిండకుం ఉపవాసం కాదూ? రోజూ ముప్పూటలా పలాప్ కోడి కుర్మా గొంతు దాకా పెక్కి అయాసపడుతూ-అ తిన్న తిండి కాస్త అరిగేందుకు ఓ పండగ పూట తిండి మానేస్తే అది పుణ్యమా? ఉపవాసం మంచి ఆనవాయితీలు విరిగేలా ఎని లేనినా ఒక్క పూట కాబా తిండి! నోచుకోక అన్నమో రామచంద్రా!' అని అలమటిస్తూ ఉండే 'రామాఆగదభిరామా' అని దినకులు అయాసంతో రొప్పితే వాళ్ళకి స్వర్గ సౌఖ్యాలా? దరి దవరిక్రమంతా కిరీటాలోకి ఎక్కించుకుని రక్తపోటు, గుండె పోటూ వచ్చి చచ్చే ఇక్కడ నిమానానాల్లో ఖర్చు రాగాలు తీస్తూ కులకటమా? ఛీ ఛీ"

యముడు గదతోనహా గమిమెత్తి లేచి పలుగురాళ్ళు నములున్నాడా అన్నట్టు పళ్ళు పట పట లాడించాడు చిత్రగుపుడు గజా వంలా నోరు తెరచిన వాడు తెరచినట్లే ఉన్నాడు

"ఓసి దుష్టురాలా! నువ్వుచేసిన పాపములకు క్షమాపణకి అడగవలసినది పోయి మమ్మే నిందిస్తున్నావు. జాగ్రత! నీవు పేతిన కావున వక్రితమునకు నిన్ను నేను స్వయముగా శిక్షించకవదలివేయుచున్నాను. ఒక్క మాట! నీ బాదమునకు లొంగి నీతో సంధి కుదుర్చు కొనుటకు నేను బోలాశంకరుడను కానని గుర్తించుము" అన్నాడు ధర్మరాజు గంభీరంగా

"ప్రభూ! ఈ పాపి పేజున దంతయు అ దుష్ట గ్రంథముల యందేకలదు. అటి పునకములను నిర్మూలించి ఎలదు భారత రామాయణాది గ్రంథములను చదువునట దేవరవారు తివ దర్శ తినికొనుట మంచిదని ఈ దాసుని మనవి లేనిచో నిటి తిరుగబాటు ప్రేతలకు సమాధానము చెప్పలేక మనము గడి కలువవలసి వచ్చును"

యమరాజు రెండు క్షణాలు ఆలోచించాడు- "పదు దుష్ట గ్రంథములు లేకున్న అందరు సిద్ధాంతములే చదువవలసి వచ్చును గదా! అప్పుడు యమలోకము నకు వచ్చు పాపులు ఉండరు పాపులు లేకున్న యమకింకరులకు పని ఉండదు పని లేకున్న వారు తిరుగుబాటు చేయుదురు అప్పుడు యమలోకము రద్దగును అప్పుడు మన అధికారము అంతమగును కావున దుష్ట గ్రంథములను కొందరు చదువుట అవశ్యకమైయున్నది"

"చిత్రగుప్తా! తమరు తమరుదూరదృష్టిలో పరిశీలించి నా అజ్ఞానమును సిర్మాలించితిరి" అని చిత్రగుపుడు కర్తవ్యం లోకి దిగాడు"పాపీ! నీ పేర పాపాము దినికొనవలెనని?"

"అయ్యా! చిత్రగుప్తా! నీ తలవి తక్కువకి నవ్వాలో ఏడవలో తెలియటం లేదు నాపేందుకు పెళికాలేదు? అ మాటం అటయదా? వాకె ఎమిటి? నలా గేలవి బాహాటలన కన్నులు భారత తున్నారు

దేశంలో అక్షరం కొద్దీ ఉన్నారు ఎందు కని పురుషులంటే ఇవ్వలేకన్న! ఉపాధ్యాయుడు దబ్బుకి మాకు పెళ్ళి జరగటంలేదు"

"దబ్బా! అదందుకు?

ప్రశ్న ఎత్తిపోడువుగా నవ్వింది వదు నికి కట్నం ఇచ్చేందుకు మాదాళ్ళ దగ్గర డబ్బులేదు కట్నం ఇవ్వందే ఏమగు పనూ మగవాడు చేసుకోవటంలేదు "అరం అయిందా?

చిత్రగుపుడు తలఅడించాడు 'డబ్బు మీదాళ్ళ దగ్గర ఎందుకులేదు?"

"ఎందుకా? మానాన్న సంపాదించలేదు ఎందుకు సంపాదించలేదా? ఇతరుల్ని మోసం చెయ్యటం అయనకి చేత కాదు ఎందుకు చేతకాదు? అయిన మనస్సు అలాంటి మనస్సును అయనకి చ్చిన మీ అమ్మాదేవునిదే అతవ్వ ఆ బహ్మాను..... "అన్నమ్మా! అవు! నీ తర్కము నా బుర్రకెక్కుటలేదు నీ అగమా! అని యమ ప్రశ్నలు కొన్నిచేసాడు. ప్రశ్నలు! తర్వాతి పేజు యివి చూడు" అదేశించాడు శమనుడు

"ప్రభు అది సరియే నీ వెటుగర్భుడ చెతివి?"

ప్రభ మన మన సవ్వుల నవ్వుతూ- మీరు దేవతలు కాదుకయ్యా అ మాతం తటయకుండా యమలోకాన్ని ఏలా ఏలుతున్నారు!"

"అమ్మమ్మ! ఎంతమాట! మాకు తెలిసినను తెలియకున్నను నీకు చెప్పవలసిన భాధ్యత ఉన్నది" అన్నాడు రాజుగారు

ఇక ముఖంలో పాతత్తుగా నిలిచిదుకు అవరించాయి అమ దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది "యామలోకంలో తీరని శోకాల పద్య నలిగిపోయి ఏన్నో రాత్రులు ఏడుసూ గడిపాను పేదరికం మూలంగా మా యింటో నిరశనవ్రతాలు సాధారణ మయ్యాయి నక్కా నెత్తిన అటకాయ పద్దట్లు పాస్టరిలో ఏని చేసే మానాన్న చెయ్యి పగ్గి పొయింది కన్న పల్లకి ఆకలికి అంమలేనూ ఇంటే మా అమ్మ కన్నీరు మున్నీరైంది నేను గత్యంతరం లేక కూలిపనికి పోవలసివచ్చింది ఆ గడేదో మంత్రి కొడుకులు నన్నలా నానడుమూ పొడవటాలాడ్డా అడిచూసి పెళ్ళిచేసుకుంటా నని వమ ఇంటేసి కారులో ఎక్కించుకుని పోయా డు. ఓ హోటలో నన్ను కొన్నాళ్ళుంచాడు మోజు తీరగానే ఓ వంద రూపాయలు నా చేతిలో పెట్టి ఇంటికి వంపించాడు. ఇరుగు పొరుగు అమ్మ లక్కలు నాగురించి గుసగుసలు పోవటం విన్నాను. అంతలోనే నా నెత్తి మీద పిడుగుపడింది- నేను గర్భిణి నయ్యా నన్న సత్యం బయటపడింది అమమానం భరించలేక మా నాన్న నన్ను ఒంటి చేతోనే కసిదీరా కొట్టాడు

ఇంటాబయటా అవమానాలకు గురి అయ్యాను. తిని పరిదో తెలిసికనే ఓపికి లేని ఈ పాడు లోకాన్ని వదలటం మంచి దనిపించింది. పక్కింటి బావ, తోటలో తగులుపడిందని చలేడుకు మందన్ దబ్బా తెచ్చుకున్నాడు నిన్న రాత్రి వాళ్ళ వరండాలో గూట్లోనున్న ఆ దబ్బా మూత తీసి ఓ గుక్కెడు గొంతులో పోసుకుకున్నాను. అంతే; చక్కా ఇక్కడికి వచ్చాను" అని వీరసింగా స్తంభానికి జేరిగిలపడి కూర్చుంది

యముని ముఖం నల్లోపంగా విప్పారింది-

"నీవు కలదిన దినములు మంత్రి గారి కుమారునితో సుఖించితివి. కావున నీవు చేసిన పాపములకు శిక్ష తగిలించెదను"

ప్రభ లేచి గంతులు వేసూ విరగిపడి నవ్వింది "ఆహా! న్యాయి ఎదు వులు; పేదల ధనం కల్లగొట్టి మేడలూ మిడిలూ కట్టి పేదల నివాసాలు దోచుకుని ఆయ్యో కిరాతకుని కొడుకుతో కాస్తాళ్ళ కలిగినందుకు నాకు శిక్ష తగ్గినున్నారా? అక్కడి మోసాలుచేసి పేపాలుపేసి పేదల రక్తాన్ని జలగల్లా పీల్చుతూ కార్లెక్కి షికార్లు కొట్టి వాళ్ళందరికి ఇక్కడ స్వర సుఖం లభిస్తుందన్న మాట! అక్కడ దరి ద్రంలో పుట్ట అందులోనే పెరిగి అన్ని రకాల దోపిడీదారులదే అనుకిః. కొంచెం ఐదుకూ జీవితమంతా దుర్భర దుఃఖంలో మునిగి తేలే వాడికి ఇక్కడ అంతకు పదింతలు శిక్షిస్తారా?

"ఇదే పరలోక రాజ్యాంగ విధానము" అన్నాడు ధర్మరాజు కర్కశంగా.

"మీ రాజ్యాంగాన్నీ దాన్ని తయారు చేసిన వెధవనీ దానికితాతలైన మిమ్మల్నీ నేంబెట్టి తాడాచి తాల్చి మసిబెసి కాఫీలో కలిపి తాగాలి!- ఇది యమలోకమా! నీ పేరు ధర్మరాజా! ఛాహ్! ఏమి ధర్మం మండిస్తున్నావయ్యా! నేనే గనక యమలోకానికి అధికారిణిని అయ్యి ఉంటే నిన్నూ నీ కింకరుల్ని పిరిచి మూతులకు కట్టి కాల్చివేసి ఉండును

అక్కడ పేదల రక్తం తాగిన వాడికి ఇక్కడ అమృతం తావుతారా! అక్కడ పేళ్ళతో కలిసిన వాడికి ఇక్కడ అప్సరసలతో అలిదిగనమా? అక్కడ అబద్ధాల బుదలో దొర్లిన వాడికి ఇక్కడ పన్నీట జలకమా? అక్కడ సుఖించిన వారు ఇక్కడా సుఖిస్తారు! అక్కడ దుఃఖించిన వారు ఇక్కడా దుఃఖిస్తారు! అహా! ఇది యమలోకమా?

నువ్వు ధర్మాధర్మాలను కానిందే ధర్మ మూర్తివా?- కానేకాదు ఇది యమలోకమూకాదు- నువ్వు ధర్మ రాజువూకావు- మాలోకంలో ఉన్న దోపిడీ దారులంతా కలిసి- తమ వర్గప్రయోజనాలు కాపాడు కునేందుకు ఇక్కడ- ఎక్కడో మరో లోకం సృష్టించుకున్నారు నిన్ను తమ ఏజంటుగా నియమించుకున్నారు'- ఇది యమలోకం పేరుతో లెలామజీ అయ్యే భూలోకమే- యమలోకంలో భూలోకం!

మధుపుణంలో భయంకరులైన ఇరువురు యమకింకరులు ప్రభ రెట్టలు పుచ్చు కున్నారు

(శివ పేజీ తరువాయి)

ఇదూ పిరాన్న రాసాడు అర్థాత ఉమ్మి లోని మర్మకుటకు నడుకు రావడం - బ్యాంకులో దబ్బు పొగుకావడం సాగిపో తాంది పోలీసులు తమ పై నంపాదాపడుండా పవహించే పెనగంగావదిలో నలో పడి పున్నారు అనలు మొల్ల మొదయుకటలు. ఉదయాన్కరుట్టి దర్శించు ట్లనే ఉమ్మి బ్యాంకుపై దాడ జరిగివుండేకున్నారు

తిని ఉక్షల రూపాయలు దెలికిఅందే అన కాశం వుండేది కాని దాడి జరగుటం దనే వదంత పని కొందరు ఖాతాదారు దబ్బు బాపసీ తీసుకున్నారంట బ్యాంకులో వున్న మొత్తం సలుపగురించి ఈ యువక బృందానికి ఎప్పటికప్పుడు సమాచారం అందుతూ వుండేది

ఉమర్ బ్యాంకుపై దాడి

రండు బారాలు గడచిపోయాయి ఉమరీఖేడ నుండి మళ్ళీ యువకుల బృందం బయలుదేరింది ఈసారి 1948 జనవరి 20 వ తేదీనాడు దాడి తయారైని నిర్ణయించారు. నిర జనవరినాడు ఉమ్మిదం ఉమర్ఖేడనుండి బయలుదేరింది అర్థరాత్రి 2 గంటల పాంతంలో అ బృందపు పోలీసు ప్రేసన్ ఉమర్సేవనకేగింది కాని టికెట్లో ఎక్కడ ఎవరు పొంచివుండి కాలులు ఇరుపుతారో అని భయపడి పోలీసులు రెలుపెట్టెలలోనే ఉండిపోయారు

దాడిదేసిన యువకులబృందం పెన్ గంగా నదినిదాటి దేవనరా దేరింది తమ దేవన్నరాలో గ్రామం బరారీలోనిది దేవన్నరాలో బృందం పశాంతతోనిండిఉంది ఉమరీఖేడ చేరవలసివుంది అందువల్ల దగ్గరబర్రావ్ అతణ్ణి ఒక బండిలో వెనకొని పశాంతి తక్కువదాని ఉమర్ ఖేడ్ పై బయలుదేరాడు. బండిలో ఎడుకున్న దేవరావ్ తివమీన ఖ్యాంతో కలవరించడం మొదలుపెట్టారు వెనగంగానది తీరంగుండా సాగిన ఆ బృందం ఎంతో శ్రమగా కొన సాగింది ఉమరీఖేడనుండి తిరిగి వస్తున్న ప్రత్తి బండి తోపాటు ఎదురు పడ్డాయి అప్పుడే తలిసింది-గాంధీజీ హత్య జరిగింది అనే సంగతి

దివరికి ఉదయం 10-30 గంటలకు గాయపడి ప్రమాద స్థితిలోవున్న దేవరావ్‌తో దగ్గరబర్రావ్ ఉమరీఖేడ్ చేరుకున్నారు అక్కడేవున్న పోలీసు అధికారి దక్షిణకిరీ వేళకు తొడ్డిన గాయం పడిన వ్యక్తికి చికిత్సఏర్పాటు చేశారు అ తర్వాత పాయంత్రం 4 గంటలకు మిగతా మిత్రులందరు దేవన్నరానుండి ఉమరీఖేడ వచ్చి సారా వీరంతా అక్కడి నుండి జీప్‌లో పునాద్ ప్రాంతం చేరుకున్నారు దోపిడిలేసి తెచ్చిన డబ్బు మొత్తం గొరాజీరావ్ ఇంటో జాం గిసీ నాయకుల సమక్షంలో లెక్కపెట్టారు మొత్తం డబ్బు 20 లక్షల 66వేల రూపాయలతోటలు మూడువేల కిలోల రూపాయలకూడా వున్నాయి. ఇవికాకుండా 20 బంగ్లదార్లకు ఒక్కొక్కరికి ఇచ్చిన రూ 600/- పోవును మొత్తం పదివేల రూపాయలు అదనంగా ఉన్నాయి

ఈ దోపిడీ తర్వాత ఉమర్ ఖేడ్ నిడూలలోవున్న శిబిరాలను ఎల్లసారు ధాడిలో పాల్గొన్న యువకులందరికి 200/- రూపాయలు చొప్పున ఇచ్చి దేశంలో పర్యటించమని ఏం పంచి వేశారు

ఇట ఇటుగా పెళ్ళి దేశాలను ముగించుకొని యువకులు తిరిగిపద్దారు ఈలోగా సమాజం సంస్థానానికి బరారీకి విద్య ఉప్పందిం: తిదురనందుపల నిజాం పోలీసులు ఉమరీఖేడలో గాలి పు పొరంభించారు బ్యాంకు దోపిడిలోపాల్గొన్న యువకులకు ఉమరీఖేడ ప్రభుత్వ అధికారులు లక్షల కిల్ప్ చారు గాలింపుకొనెం పోలీసులు వదే ముందుకుక పెట్టలేకపోయారు ఉన్నట్లుగా వెళి అ యువకులను తప్పించేదికి అ తర్వాత ముడున్నర మాసాలు గడిచి పోయినవెదవ ఇవరీఖేడ్ కథలు శతలాలు తిరిగి పారంభమైయాయి

కొంతకాలంతర్వాత సి. పి రాష్ట్రం సెంటల్ పావిన్స్ హోంమంత్రి శ్రీ ద్వారకా ప్రసాదీపాత్ర ఉ యువకులందరిని తన ఇండిలో ఒకరోజు తనిటివిందుకు పిలిచారు తినీం అగిన తర్వాత శ్రీ ప్ర గారు గంభీరంగా ఇలా అన్నారు "ఇక మీ అందరిని సమాజం పోలీసులకు అప్పగించే సమయం ఆసన్నమైనది" వాతావరణం మొత్తం నలిపివేసింది అప్పుడు యువకులు ఇలా సమాధానమిచ్చారు - "మీరు మమ్మల్ని అప్పగించవచ్చును. కాని మా శతాలు మాత్రమే బాకీ దొరుకు అాయి మా దగ్గరవున్న పొటాషియమ్ సైనేడ్‌ను తినుకొనివ్వండి" - సభ్యత్వం వున్న వాతావరణంలో శ్రీ మీ తానవ్వుకుని యువకుల సాహసాన్ని ప్రశంసించారు

పోలీసుదర్శ జరిగింది నిజాం లొంగి పోయాడు సంస్థానం భారత దేశంలో కలిసిపోయి స్వేచ్ఛ వాయువుల్ని పీల్చింది అని ఆవిప్లవవీరులను తర్వాత ఎవరూ పట్టించుకోలేదు కొందరి కటుంబాలు చెదరిపోయాయి మరికొందరు రోగగ్రస్తులై చికిత్సా సౌకర్యాలు లేక మరణించారు

ఈ విప్లవ వీరులో ముఖ్యంగా ఇద్దరు వ్యక్తుల గురించి ప్రత్యేకించి పేర్కొనవలసిన అవసరం వుంది. ఉమ్మి బ్యాంకు పై జరిగిన దాడికి నాయకత్వం వహించిన వ్యక్తి శ్రీ వాగీనాథ్ వరంబాపే ఇతను బి యస్సీ యల్ యల్ బి పట్టాలు పొందిన ఉన్నత విద్యావంతుడు తండ్రి ఆవాటి సజాం రైల్వేలో ఒక అధికారి హోదాలో వున్నాడు. వరంబాపే ఆనాడు నిజాం సర్వీసులో సైలెట్‌గా శిక్షణ పొందాడు మరో ఇద్దరు మన్లిం యువకులతోటాటు తంగ్‌కూరి వెళ్లి సైలెట్ శిక్షణను పూర్తి లేసి రమ్మని ప్రత్యేకం ఆదేశించింది. అతను వయాణానికి సిద్ధవవుతుండగా మీరుల విచ్చి వందలిందారు వేమంతా దేశ విమోచన ప్రజలు అర్పిస్తు వుంటే నువ్వు పరిక్షలు ఆపకుండా సేవలేసావా మా పైనసే బ్రిటిష్ వెయ్యలేకున్నావా అని విమర్శించారు. కండబపై తాను చేయ లేకున్న విధిలోని ప్రజల